

Modul Geografija

Lekcija 9

Vjetar

Sve je dio svemira i svaki dio povezan je jedno s drugim kako li tvorilo veliko jedinstvo. -

Maria Montessori

Modul: Geografija – vrijeme i klima

Dob: 3–6 godina

U ovoj lekciji naučit ćeš kako Montessori pristup promatra **vjetar kao zrak u pokretu** i koristi svakodnevne situacije da dijete osjeti vrijeme na vlastitoj koži. Vjetar nije nešto “apstraktno na prognozi”, nego iskustvo: hladan ili topao, blag ili jak, jedva primjetan ili vrlo prisutan.

Kroz šetnju, kratko objašnjenje toplog i hladnog zraka te jednostavne igre, dijete otkriva da se vjetar stvara kad se susretnu topli i hladni zrak, a razlika u temperaturi pokreće strujanje.

Povezanost s prethodnim materijalom

Ova se lekcija nadovezuje na aktivnosti koje djetetu pokazuju da **zrak postoji** (disanje, puhanje, baloni, pero koje leprša), te na prve razgovore o **vremenu i godišnjim dobima**. Priprema teren za kasnije Montessori eksperimente s klimom, vodom, oblacima i kišom.

Aktivnost “Šetnja s vjetrom”

- Tijekom šetnje započni temu pitanjem:
“Kako znamo da danas puše vjetar? Što osjećaš sada na licu, na kosi, na rukama?”
- Jednostavnim jezikom objasni da je vjetar **element klime** i da nastaje kad se susretnu **topli i hladni zrak**: topli zrak se diže i širi, hladni zauzima njegovo mjesto, a taj pokret zraka mi osjećamo kao vjetar.
- Kod kuće ili u hodniku kratko pokaži: otvori vrata ili prozor prema van i zajedno osjetite **strujanje zraka** zbog razlike u temperaturi. Recite naglas: “Vjetar je zrak koji se kreće.”
- Dogovorite se da ćete **tijekom jednog tjedna** svaki put kad izađete van primijetiti ima li vjetra i kakav je: blag, jak, hladan, topao. Starijem djetetu možete ponuditi da to označi smajličima ili kratkim crtežima na kalendaru.

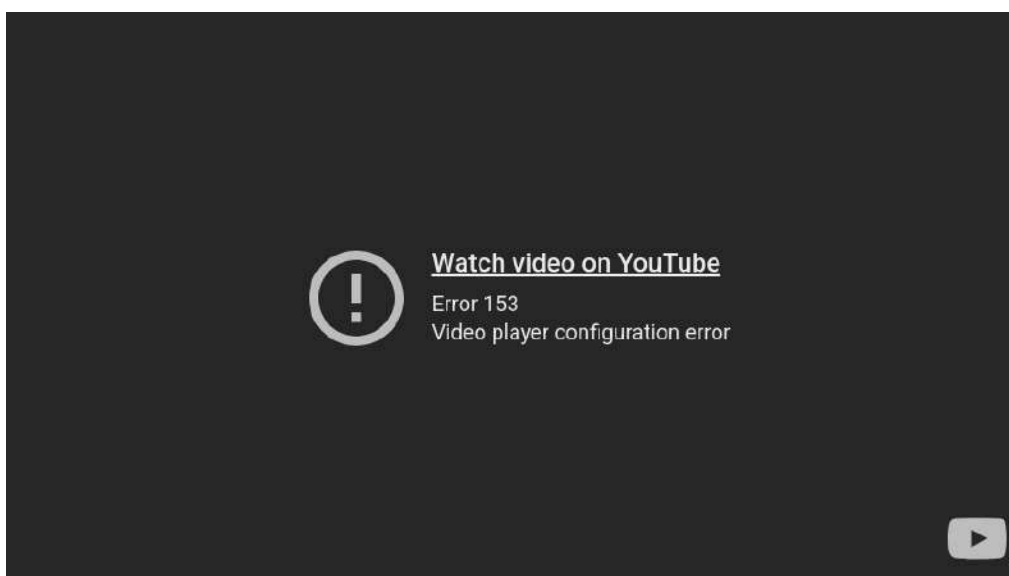
Cilj

- pomoći djetetu da prepozna vjetar kao **zrak u pokretu**;
- razvijati osjetilno promatranje (što osjećam na koži, što se miče oko mene);
- obogatiti rječnik za opis vremena (blag, jak, topao, hladan vjetar);
- povezati dijete s prirodnim pojavama u njegovoj neposrednoj okolini.

Varijante

- **Papirna vjetrenjača:** dijete može izraditi jednostavnu vjetrenjaču od papira. Vani mu pokažeš kako se polako okreće oko sebe da “nađe vjetar”. Kad se vjetrenjača brzo zavrti, dijete je otkrilo iz kojeg smjera vjetar puše.
- **Mala zastava na prozoru:** zajedno izradite zastavicu od tkanine i stavite je u posudu s cvijećem na prozoru. Svaki put kad pogledate van, možete provjeriti ima li vjetra i u kojem smjeru puše.

Pogledaj kako jednostavno izraditi vjetrenjaču od papira:

Montessori kontekst

Ova aktivnost povezuje dijete s njegovim stvarnim okolišem: umjesto definicije, ono promatra, osluškuje i istražuje jer Montessori pristup uvijek kreće od konkretnog iskustva.

Prijedlozi za produblјivanje

- Napravite “tjedan vjetra”: svaki dan na kalendar stavite malu sličicu (mirno, malo vjetra, puno vjetra).
- Povežite s umjetnošću: dijete može nacrtati “kako izgleda vjetar” - linije, točkice, lišće koje se miče.
- U razgovoru koristite bogatiji jezik: “Danas je vjetar blag i topao, jučer je bio jak i hladan. Kako se tvoje tijelo osjeća kad puše ovakav vjetar?”